

OPINIE, UZGODNIENIA I MATERIAŁY FORMALNE

Nazwa zamierzenia budowlanego	TERMOMODERNIZACJA BUDYNKU MIEJSKO-GMINNEGO OŚRODKA KULTURY W KISIELICACH
Kategoria obiektu budowlanego	IX
Lokalizacja obiektu budowlanego	Dz. nr 16/8, 16/11, obręb 0001, jednostka ewidencyjna: 280704_4, ul. Daszyńskiego 12b, 14-220 Ksielice
Imię i nazwisko lub nazwa oraz adres inwestora	Gmina Ksielice ul. Daszyńskiego 5, 14-220 Ksielice

Zakres opracowania	Pełniona funkcja projektowa	Imię i nazwisko, (nr uprawnień)	Podpis i pieczęć
ARCHITEKTURA + PZT	PROJEKTANT	mgr inż. arch. Grzegorz Porębski (580/POOK/2013)	

NR PROJ.	20_2025	DATA	02.09.2025 r.	EGZ.	1	2	3
----------	---------	------	---------------	------	---	---	---

	SPIS ZAWARTOŚCI OPRACOWANIA	STR.
	UPRAWNIENIA I ZAŚWIADCZENIA PROJEKTANTÓW	3
	KOPIA MAPY ZASADNICZEJ	6
	WYPIS I WYRYS Z MPZP	7
	INFORMACJA BIOZ	15
	OPINIA KONSERWATORSKA	26
DOKUMENTACJA PROJEKTOWA – OPINIE, UZGODNIENIA I MATERIAŁY FORMALNE ZAWIERA PONUMEROWANYCH STRON WG NUMERACJI CIĄGŁEJ:		

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Pomorska Okręgowa Rada Izby Architektów RP

ZAŚWIADCZENIE - ORYGINAŁ

(wypis z listy architektów)

Pomorska Okręgowa Rada Izby Architektów RP zaświadcza, że:

mgr inż. arch. Grzegorz Porębski

posiadający kwalifikacje zawodowe do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie w specjalności architektonicznej i w zakresie posiadanych uprawnień nr **580/POOKK/2013**, jest wpisany na listę członków Pomorskiej Okręgowej Izby Architektów RP pod numerem: **PO-1288**.

Członek czynny od: 19-02-2014 r.

Data i miejsce wygenerowania zaświadczenia: 07-08-2025 r. Gdańsk.

Zaświadczenie jest ważne do dnia: **28-02-2026 r.**

Podpisano elektronicznie w systemie informatycznym Izby Architektów RP przez: Bartosz Macikowski, Przewodniczącą Okręgowej Rady Izby Architektów RP.

Nr weryfikacyjny zaświadczenia:

PO-1288-26YY-DYB9-EY8A-BB88

Dane zawarte w niniejszym zaświadczeniu można sprawdzić podając nr weryfikacyjny zaświadczenia w publicznym serwisie internetowym Izby Architektów: www.izbaarchitektow.pl lub kontaktując się bezpośrednio z właściwą Okręgową Izbą Architektów RP.

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

POMORSKA OKRĘGOWA IZBA ARCHITEKTÓW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
OKRĘGOWA KOMISJA KWALIFIKACYJNA

Znak sprawy: POIKK/w/0621

Gdańsk, dnia 18 grudnia 2013 r.

DECYZJA nr 580/POOKK/2013

Na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 1, ust. 2 i 3, art. 13 ust. 1 pkt 1 i ust. 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 1409), art. 11 i 24 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 932), § 11 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 28 kwietnia 2006 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz. U. z 2006 r. Nr 83, poz. 578 z późn. zm.) oraz art. 104 i 107 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 267)

stwierdza się, że

Pan

mgr inż. arch. Grzegorz Porębski

urodzony w dniu 04.01.1972 r. w Bydgoszczy

posiada odpowiednie wykształcenie techniczne i praktykę zawodową
i po zdaniu egzaminu z wynikiem pozytywnym otrzymuje

UPRAWNIENIA BUDOWLANE

w specjalności architektonicznej do projektowania bez ograniczeń

Decyzja niniejsza jako uwzględniająca w całości żądanie strony nie wymaga uzasadnienia.

Pouczenie

Od decyzji przysługuje Panu odwołanie do Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej Izby Architektów RP. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem organu, który wydał decyzję tj. Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej Pomorskiej Okręgowej Izby Architektów RP. w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

Członkowie Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej Pomorskiej Okręgowej Izby Architektów RP:

Przewodnicząca Komisji	Wiceprzewodniczący Komisji	Sekretarz Komisji	Członek Komisji	Członek Komisji
Elżbieta Zdunkowska-Mróz	Romuald Cieluch	Joanna Wiciorka - Konal	Daniela Milan-Konopka	Barbara Włoboszek
				Antoni Wolański

Orzeczono:

1. Strona (wnioskodawca): Grzegorz Porębski, 83-110 Tczew, Akacjowa 2C/11

2. Gdy decyzja stanie się ostateczna:

1. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego - w celu wpisania do centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia budowlane.

2. Rada Pomorskiej Okręgowej Izby Architektów RP.

3. a a

81-836 Gdańsk, ul. Targi Węglowe 27, Tel.: 058 300 06 56, Fax: 058 305 27 20, E-mail: pomorska@iarp.pl, <http://www.pomorska.iarp.pl>
Regon: 017466395 - 00028 Konto: PKO BP SA III O / Gdańsk Nr 24 1020 1811 0000 0202 0015 3205

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Kujawsko-Pomorska Okręgowa Rada Izby Architektów RP

ZAŚWIADCZENIE - ORYGINAŁ

(wypis z listy architektów)

Kujawsko-Pomorska Okręgowa Rada Izby Architektów RP zaświadcza, że:

mgr inż. arch. Izabela ZWOLICKA

posiadająca kwalifikacje zawodowe do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie w specjalności architektonicznej i w zakresie posiadanych uprawnień nr **09/2003**, jest wpisana na listę członków Kujawsko-Pomorskiej Okręgowej Izby Architektów RP pod numerem: **KP-0196**.

Członek czynny od: 03-03-2004 r.

Data i miejsce wygenerowania zaświadczenia: 14-07-2025 r. Bydgoszcz.

Zaświadczenie jest ważne do dnia: **31-12-2025 r.**

Podpisano elektronicznie w systemie informatycznym Izby Architektów RP przez:
Małgorzata Schmidt, Przewodnicząca Okręgowej Rady Izby Architektów RP.

Nr weryfikacyjny zaświadczenia:

KP-0196-668B-484B-F754-E544

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KUJAWSKO-POMORSKA OKRĘGOWA IZBA ARCHITEKTÓW
OKRĘGOWA KOMISJA KWALIFIKACYJNA

Kujawsko – Pomorska
Okręgowa Komisja Kwalifikacyjna
Izby Architektów

Bydgoszcz, 2003.12.12

DECYZJA KPOKK IA 09/2003

Na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, art. 13 ust. 1 pkt 1 i art. 14 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo Budowlane (Dz. U. z 2003 r. Nr 207, poz. 2016), art. 11 i 24 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz. U. z 2001 r. Nr 5, poz. 42 oraz z 2002 r. Nr 23, poz. 221 i Nr 153, poz. 1271; Nr 240, poz. 2052; z 2003r. Nr 190, poz. 1864), oraz art. 104 i 107 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071; z 2001 r. Nr 49, poz. 509, oraz z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 169, poz. 1387; z 2003r. Nr 130, poz. 1180, Nr 170, poz. 1660),

stwierdza się, że

Pani mgr inż. arch. Izabela Zwolicka

posiada odpowiednie wykształcenie techniczne i praktykę zawodową
i nadaje się Jej
UPRAWNIENIA BUDOWLANE
w specjalności architektonicznej do projektowania bez ograniczeń

Decyzja niniejsza jako uwzględniająca w całości żądanie strony nie wymaga uzasadnienia.

Od decyzji niniejszej przysługuje Pani odwołanie do Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej Izby Architektów za pośrednictwem okręgowej komisji kwalifikacyjnej, która wydała decyzję. Odwołanie wnosi się w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

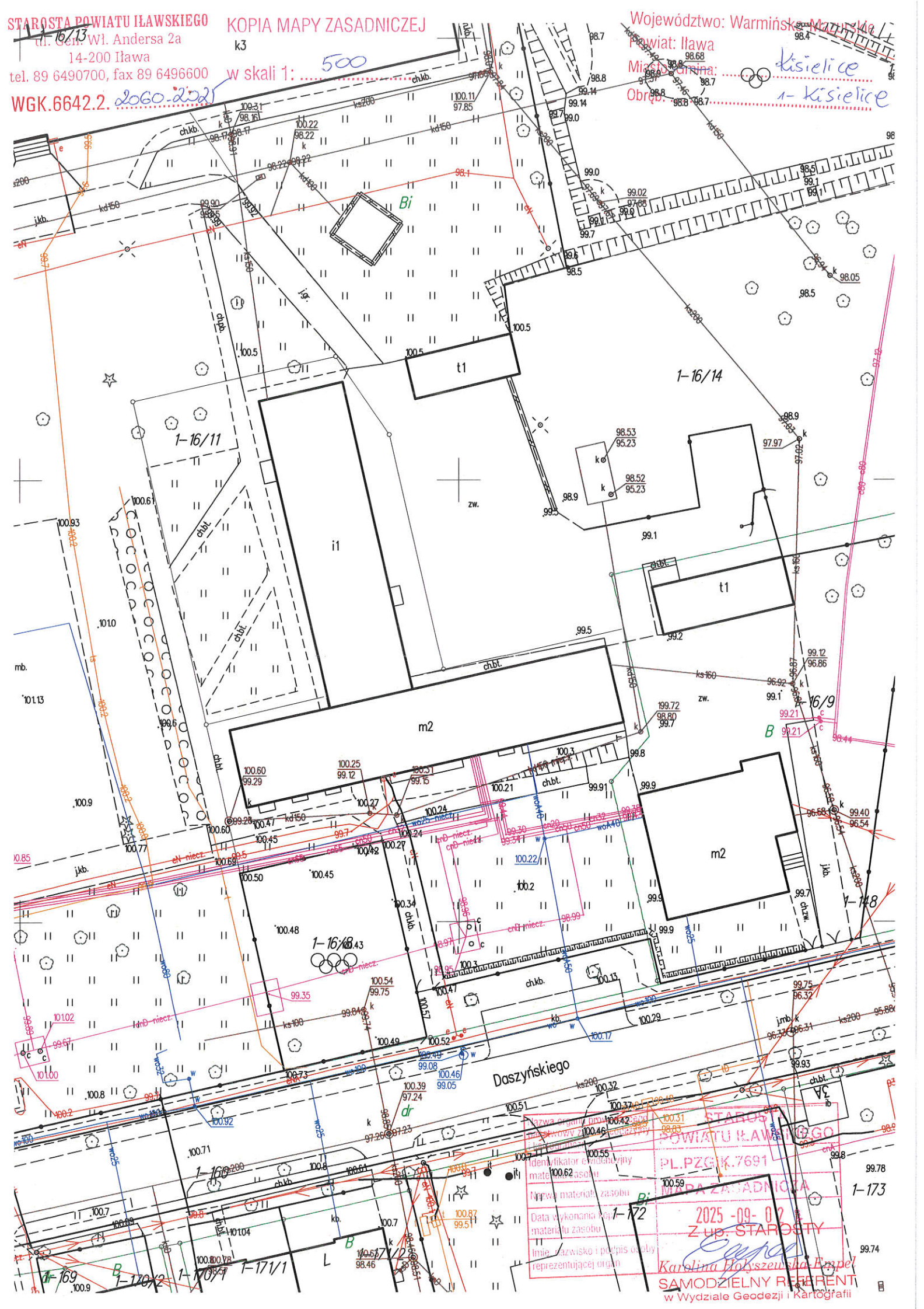
1. Adam Popielewski – przewodniczący OKK

2. Robert Wiwatowski- sekretarz OKK

3. Grzegorz Jaworski – członek OKK

Otrzymują:

- 1) Strona (wnioskodawca): Izabela Zwolicka 86-160 Warlubie Szowe 104
- 2) Minister właściwy do spraw architektury i budownictwa
- 3) Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego.
- 4) Okręgowa Rada Izby Architektów
- 5) a a

Daszyńskiego

STAROSTA
POWIATU IŁAWSKIEGO
PL.PZG.K.7691
MAPA ZASADNICZA
2025-09-02
Z up. STAROSTY
Karolina Holczerowska-Engel
SAMODZIELNY REFERENT
w Wydziale Geodezji i Kartografii

U C H W A Ł A Nr XII/73/03

Rady Miejskiej w Kisielicach

z dnia 12 listopada 2003r.

w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kisielice

Na podstawie art. 18, ust. 2, pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r o samorządzie gminnym / Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późniejszymi zmianami/ oraz art. 26 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r o zagospodarowaniu przestrzennym / Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139 z późniejszymi zmianami/ Rada Miejska w Kisielicach uchwala miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Kisielice.

D Z I A Ł I

PRZEPISY OGÓLNE

§ 1

- 1. Integralną częścią planu są następujące rysunki planu :**
 - 1/ rysunek 1 dla obszaru miasta w skali 1:2000,
 - 2/ rysunek 2 dla obszaru Starego Miasta w skali 1:1000.
- 2. Zakres obowiązywania treści rysunków planu określa niniejsza uchwała.**

§ 2

- 1. Plan obejmuje cały obszar obrębu Kisielice w podziale jak w § 1 ust. 1.**

wypis z miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego miasta Kisielice

8. Osoby realizujące nową zabudowę w rejonie spodziewanego nasilenia uciążliwości drogi, zobowiązane są do zwiększenia odporności obiektów na przenikanie hałasu do ich wnętrza.

§ 14

1. **Określa się następujące zasady ustalenia linii zabudowy na obszarach istniejącego zainwestowania:**

- 1/ w obrębie stref konserwatorskich przyjmuje się jako obowiązujące historyczne linie zabudowy lub historyczne zasady ich kształtowania, jeżeli właściwa służba ochrony zabytków nie postanowi inaczej,
 - 2/ w osiedlach będących w realizacji, ustalone linie zabudowy uznaje się za obowiązujące,
 - 3/ na pozostałych terenach istniejące linie zabudowy przyjmuje się za nieprzekraczalne.
2. Na obszarach nie zainwestowanych ustala się następujące nieprzekraczalne linie zabudowy z uwzględnieniem ust. 4 :
- 1/ dla drogi KGP - 40 m od granicy pasa drogowego dla zabudowy mieszkaniowej,
- 20 m od granicy pasa drogowego dla zabudowy innej,
 - 2/ dla drogi KG - 10 m od granicy pasa drogowego,
 - 3/ dla ulicy KZ - 8 m i dla dróg KZ - 20 m od krawężnika,
 - 4/ dla ulicy KL - 5 m od granicy pasa drogowego, dla dróg KL – 20 m od krawężnika,
 - 5/ dla ulic KD i KPJ - 3 m od granicy pasa drogowego, dla dróg KD - 15 m od krawężnika,
 - 6/ w obrębie stref konserwatorskich jak w ust. 1 pkt. 1.
3. Przyjęte w koncepcjach urbanistycznych lub urbanistyczno-architektonicznych, wykonanych przed uprawomocnieniem planu, linie zabudowy zgodne z ust. 1 i 2 uznaje się za obowiązujące.
4. Ustalenia jak w ust. 2 nie mogą ograniczać ustalonych pasów zieleni izolacyjnej, od granicy których nieprzekraczalna linia zabudowy wynosi minimum 5 .
5. Ustalenia ust. 2 pkt.1 podlegają niezbędnej korekcie, jeżeli w oparciu o przepisy o ochronie i kształtowaniu środowiska, wykonana prognoza hałasu i wibracji wykaże przekroczenie obowiązujących norm z uwzględnieniem przeznaczenia budynku.
6. W prognozie jak w ust. 5 uwzględnia się aktualnie obowiązujące, określone prawem dopuszczalne poziomy hałasu dla danej funkcji.

wypis z miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego miasta Kisielice

ROZDZIAŁ 2

W ZAKRESIE ARCHITEKTURY

§ 15

Ustala się następujące zasady kształtowania architektury:

- 1/ wszystkie opracowania projektowe muszą obejmować przedmiot inwestycji lub modernizacji, łącznie z analizą otoczenia w tym otoczenia przyrodniczego,
- 2/ podstawą określenia charakteru architektury i inspiracją projektową winny być zachowane obiekty architektury historycznej i materiały ikonograficzne,
- 3/ dla obiektów i ich zespołów pełniących funkcje użyteczności publicznej, należy zapewnić opracowanie projektów gwarantujących dobry poziom dzieł architektonicznych z uwzględnieniem pkt. 2,
- 4/ w strefach konserwatorskich obowiązują dodatkowo ustalenia rozdziału 3,
- 5/ w obszarze planu obowiązuje zakaz realizacji obiektów dysharmonizujących krajobraz oraz obiektów o architekturze nie uwzględniającej ustaleń pkt. 2 oraz kulturowo obcej.

§ 16

1. Ustala się następujące zasady określenia rzędnych posadzek parterów budynków mieszkalnych:

- 1/ na terenach zabudowy istniejącej nawiązanie do budynków sąsiednich,
- 2/ w obrębie stref konserwatorskich na podstawie wytycznych i opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków ,
- 3/ przyjęte w koncepcjach urbanistycznych przed wprowadzeniem niniejszego planu, rzędne posadzek parterów uznaje się za obowiązujące,
- 4/ na terenach nowoprojektowanych dla budynków mieszkalnych na wysokości do 0,5 m od średniej rzędnej terenu; dla budynków

2. Należy zapewnić szeroką informację o wartościach elementów jak w ust. 1 oraz sposobie ich ochrony.

§ 20

1. W celu ochrony i kształtowania krajobrazu kulturowego ustala się następujące strefy konserwatorskiej:

- 1/ **strefę W** – ochrony archeologicznej, która obejmuje obszar Starego Miasta planu,
- 2/ **strefę A** - ścisłej ochrony konserwatorskiej obszaru Starego Miasta,
- 3/ **strefę B** - ochrony konserwatorskiej, która obejmuje historyczne fragmenty w południowej i północno-zachodniej części miasta,
- 4/ **strefę E** - ochrony ekspozycji, która obejmuje tereny na przedpolu Starego Miasta od strony projektowanej drogi krajowej oraz obszar jeziora,
- 5/ **strefę K** - ochrony krajobrazu, która obejmuje tereny położone na zachód od jeziora i na południe od Starego Miasta oraz teren pomnika żołnierzy radzieckich przy cmentarzu.

2. Ustala się następujący tryb postępowania w obrębie stref konserwatorskich:

- 1/ **w strefie W obowiązuje:**
 - a/ w wyznaczonych granicach, należy przed zmianą zagospodarowania terenu wykonać archeologiczne badania ratownicze,
 - b/ zakres badań oraz sposób i warunki zagospodarowania terenu w oparciu o wyniki badań, określa Wojewódzki Konserwator Zabytków,
 - c/ przeznaczenie terenów określają podstawowe funkcje ustalone w dziale III,
- 2/ **w strefie A obowiązuje:**
 - a/ sukcesywne opracowanie koncepcji urbanistyczno-architektonicznych w oparciu o wyniki badań archeologicznych jako podstawy do uruchomienia działań realizacyjnych, z uwzględnieniem ustaleń § 62 ust. 10 i 11 oraz § 57 ust. 5 i 6,

wypis z miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego miasta Kisielice

- b/ podjęcie działań na rzecz zasygnalizowania w terenie takich form historycznych jak mury obronne, bramy miejskie i bastiony,
- c/ budowę obiektów należy poprzedzić uzyskaniem od Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków: wytycznych do projektowania, uzgodnienie projektu i zezwolenie na realizację.

3/ w strefie B obowiązuje:

- a/ ochrona urbanistycznych i architektonicznych wartości historycznych,
- b/ przy realizacji nowych budynków nawiązanie do historycznych cech zabudowy,
- c/ pełna ochrona konserwatorska obiektów historycznych,
- d/ zachowanie cech historycznych przy remontach i modernizacji obiektów objętych ochroną,
- e/ likwidacja obiektów dysharmonizujących,
- f/ opiniowanie wszystkich projektów budowlanych z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,

4/ w strefie E obowiązuje:

- a/ ochrona strefy ekspozycji, utworzonej dla obserwacji wzgórza Starego Miasta,
- b/ zakaz realizacji obiektów w sposób dyskwalifikujący funkcję strefy,
- c/ zmiany w strefie wymagają opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,

5/ w strefie K obowiązuje:

- a/ ochrona terenów zieleni / ZP i SZ/ oraz pomnika żołnierzy radzieckich przed dewastacją,
- b/ kształtowanie zabudowy na terenach MJ i MU w sposób maksymalnie nawiązujący do tradycji historycznych w celu uzyskania optymalnego powiązania kompozycyjnego z zabudową Starego Miasta,
- c/ zmiany ustaleń jak w pkt. a i b wymagają opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

wypis z miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego miasta Kisielice

- 3/ wszystkie przepompownie i ewentualne podczyszczalnie, należy wyposażyć w zbiorniki awaryjne, eliminując możliwość zanieczyszczenia wód powierzchniowych lub gruntu,
- 4/ adaptuje się istniejące przepompownie ścieków - symbol TP,
- 5/ sieci rozbudowywać wg zasad określonych w § 28 ust 8 i 9.

§ 31

Ustala się następujące zasady odprowadzenia wód deszczowych

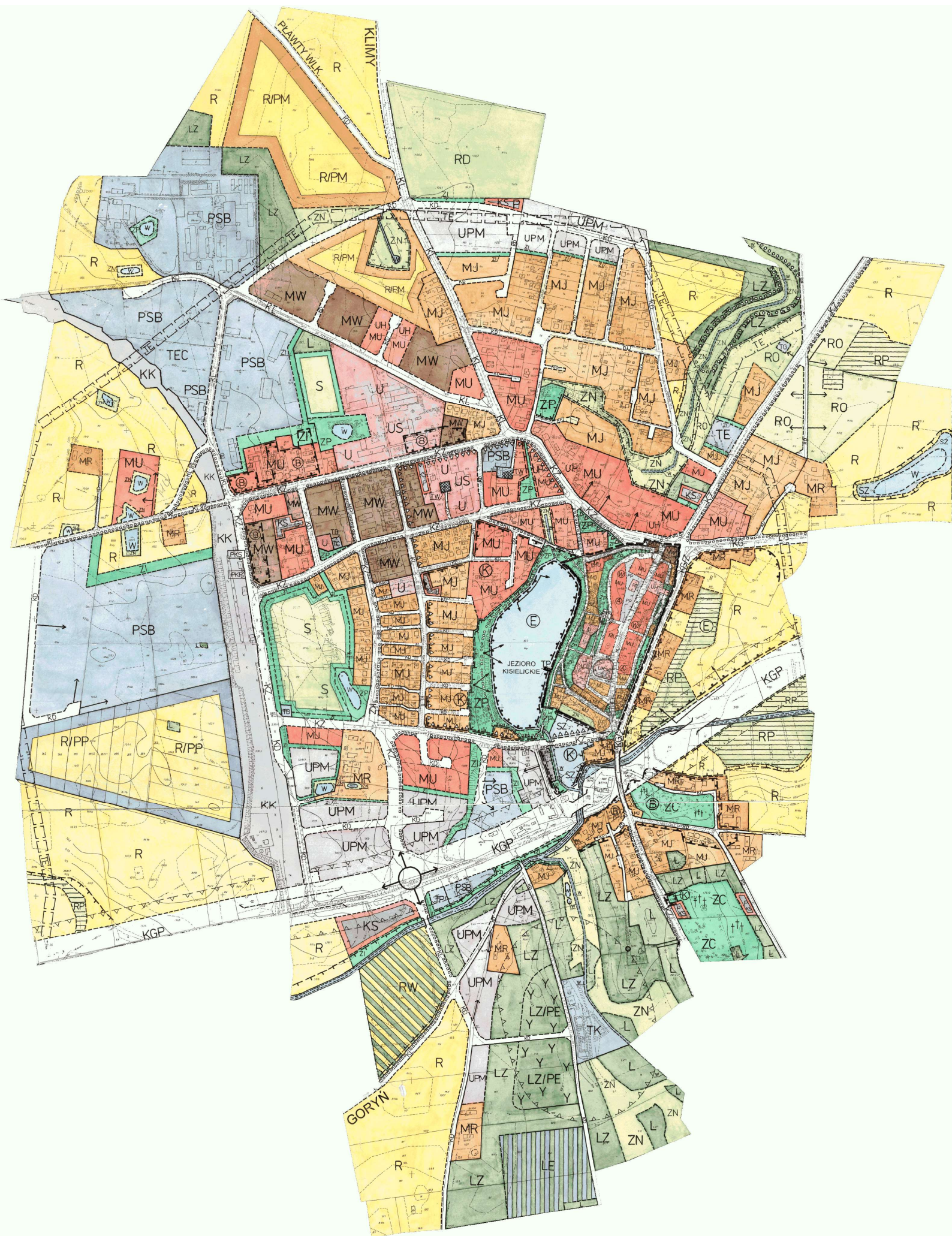
- 1/ kanalizacja deszczowa funkcjonować będzie wyłącznie w oparciu o rozwiązania lokalne, odcinkowe lub ciągi kolektorów powiązane z systemem hydrograficznym obszaru planu,
- 2/ ustala się, że wszystkie podłączenia kanałów deszczowych do wód powierzchniowych z baz produkcyjnych i transportowych, składów materiałów budowlanych i chemicznych oraz ulic, muszą być wyposażone w separatory dostosowane do ilości i rodzaju zanieczyszczeń,
- 3/ w obszarze opracowania należy minimalizować ilość nawierzchni szczelnych na rzecz ażurowych w celu ograniczenia ilości wód deszczowych oraz dla stworzenia warunków do lokalnej filtracji gruntowej,
- 4/ sieci kanalizacji deszczowej realizować wg zasad określonych w § 28 ust. 8 i 9.

§ 32

Zasady funkcjonowania systemu melioracji i osłony przeciwpowodziowej.

- 1. Ustala się korytarze odwodnienia obszaru tworzące system melioracji i osłony przeciwpowodziowej.
- 2. System działa w oparciu o modernizowany i doskonalony układ elementów składowych jak rowy podstawowe i szczegółowe, rzeka, oraz wały.
- 3. Wszelkie formy zagospodarowania terenów należy dostosować do istniejącego systemu melioracyjnego w tym ciągów drenażowych lub jego prawidłowej przebudowy w oparciu o warunki i uzgodnienia właściwych służb melioracyjnych.

wypis z miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego miasta Kisielice

FUNKCJE TERENÓW

	JEZIORO, STAWY, RZĘKA, CIEKI WODNE
	SZUWARY, ZAROSŁA
	LASY
	ZALESIENIA
	ZALESIENIE PO EKSPLOATACJI PIASKU
	ZIELEŃ NATURALNA
	ZIELEŃ IZOLACYJNA
	ZIELEŃ PARKOWA
	ZIELEŃ CMENTARZY
	- CZYNNYCH
	- NIECZYNNYCH
	TERENY ROLNE
	TERENY ROLNE POCHODZENIA ORGANICZNEGO
	POTENCJALNE TERENY PLANTACJI WIERZBY ENERGETYCZNEJ
	POTENCJALNE TERENY OGRODNICTW
	OGRODY DZIAŁKOWE
	TERENY SPORTOWE
	ZABUDOWA ZAGRODOWA
	ZABUDOWA JEDNORODZINNA
	ZABUDOWA WIELORODZINNA
	ZABUDOWA MIESZKANIOWO-USŁUGOWA
	ZABUDOWA USŁUGOWA
	- SZKOŁY
	- KONCENTRACJA USŁUG I HANDLU
	- KOŚCIÓŁ
	PRZESTRZEŃ PUBLICZNA - PLAC, ZIELEŃ, CIĄGI PIESZE, MIEJSCA POSTOJOWE
	RATUSZ
	ZABUDOWA USŁUG PRODUKCYJNYCH I SKŁADOW Z MIESZKANIEM WŁAŚCICIELA
	ZABUDOWA PRODUKCYJNA, SKŁADOWA, BAZ BUDOWLANYCH I TRANSPORTOWYCH
	POTENCJALNE TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ
	POTENCJALNE TERENY PRZEMYSŁOWO-SKŁADOWE
	POTENCJALNE TERENY FERMY ENERGETYCZNEJ MAŁEJ MOCY

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

	KORYTARZE MAGISTRALNYCH SIECI INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ - ELEKTROENERGETYCZNYCH
	TERENY URZĄDZEŃ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ
	- GŁÓWNY PUNKT ELEKTROENERGETYCZNY, POTENCJALNY TEREN GPZ
	- TERENY UJĘĆ WODNYCH
	- WIEŻA CIŚNIEŃ
	- OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW
	- PRZEPOMPOWNIENIE ŚCIEKÓW
	- STACJA REDUKCYJNA GAZU
	- STACJE BAZOWE TELEFONII KOMÓRKOWEJ
	- CIEPŁOWNIA MIEJSKA
	GŁÓWNE CIEKI I KANAŁY-KORYTARZE ODWODNIENIA MIASTA
	TERENY POD FERME ENERGETYCZNA MAŁEJ MOCY

OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO

	PROJEKTOWANY OBSZAR OCHRONNY GŁÓWNEGO ZBIORNIKA WÓD PODZIEMNYCH NR 210 "IŁAWA"
	KORYTARZE EKOLOGICZNE
	GRANICE PROJEKTOWANEGO UŻYTKU EKOLOGICZNEGO
	OBSZAR OCHRONY BEZPOŚREDNIEJ UJĘĆ MIEJSKICH
	GRANICE STREFY POŚREDNIEJ UJĘĆ MIEJSKICH
	POMNIK PRZYRODY
	GRANICE STREF KONSERWATORSKICH
	SYMBOLE STREF OCHRONY KONSERWATORSKIEJ
	ORIENTACYJNY PRZEBIEG MURÓW OBRONNYCH
	REJON LOKALIZACJI BRAM MIEJSKICH
	POTENCJALNE OBSZARY OGRANICZONEGO UŻYTKOWANIA
	PUNKTY WIDOKOWE
	CIĄGI WIDOKOWE

KOMUNIKACJA

	TERENY KOLEJOWE
	DWORZEC KOLEJOWY
	DWORZEC AUTOBUSOWY
	PASY DROGOWE:
	- DROGI GŁÓWNE RUCHU PRZYSPIESZONEGO
	- DROGI GŁÓWNE
	- DROGI ZBIORCZE
	- DROGI LOKALNE
	- DROGI DOJAZDOWE
	- DROGI PIESZO-JEJDNE
	- DROGI RUCHU PIESZEGO
	WĘZEL DWUPOZIOMOWY
	SKRZYŻOWANIE GŁÓWNE W JEDNYM POZIOMIE
	OBIEKTY MOSTOWE
	OBIEKTY OBSŁUGI RUCHU DROGOWEGO
	- PARKINGI
	- ZESPOŁY GARAŻOWE
	GŁÓWNE CIĄGI SPACEROWE
	TRASY ROWEROWE
	ZASADY ORGANIZACJI DOJAZDÓW

ROZGRANICZENIA

	GRANICA OBRĘBU
	GRANICA RYSUNKU PLANU DLA STAREGO MIASTA
	GRANICE TERENÓW O RÓŻNYCH FUNKCJACH ZBIĘŻNE Z GRANICAMI EWIDENCYJNYMI
	JW. WYMAGAJĄCE ZMIANY GRANIC EWIDENCYJNYCH

INFORMACJA DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA

Nazwa zamierzenia budowlanego	TERMOMODERNIZACJA BUDYNKU MIEJSKO-GMINNEGO OŚRODKA KULTURY W KISIELICACH
Lokalizacja obiektu budowlanego	Dz. nr 16/8, 16/11, obręb 0001, jednostka ewidencyjna: 280704_4, ul. Daszyńskiego 12b, 14-220 Kisielice
Imię i nazwisko lub nazwa oraz adres inwestora	Gmina Kisielice ul. Daszyńskiego 5, 14-220 Kisielice

Zakres opracowania	Pełniona funkcja projektowa	Imię i nazwisko, (nr uprawnień)	Podpis i pieczęć
ARCHITEKTURA + PZT	PROJEKTANT	mgr inż. arch. Grzegorz Porębski (580/POOK/2013)	

1. DANE OGÓLNE

Przedmiotem opracowania są dane dotyczące informacji na temat bezpieczeństwa i ochrony zdrowia przy realizacji zamierzenia budowlanego polegającego na termomodernizacji budynku Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury.

2. ZAKRES ROBÓT DLA ZAMIERZENIA BUDOWLANEGO

Zakres rzeczowy robót można podzielić na następujące etapy:

- ziemne, -izolacyjne, - tynkarskie, -dekarskie,- instalacyjne,

3. WYKAZ ISTNIEJĄCYCH OBIEKTÓW BUDOWLANYCH

Działka zabudowana.

4. ELEMENTY ZAGOSPODAROWANIA DZIAŁKI LUB TERENU KTÓRE STWARZAJĄ ZAGROŻENIE BEZPIECZEŃSTWA I ZDROWIA LUDZI

Na przedmiotowym terenie nie występują elementy mogące stwarzać zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Ze względu na zdrowie ludzi należy zapewnić dojazd pożarowy i dostępność środków gaśniczych zgodnie z odrębnymi przepisami.

5. WSKAZANIE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH ZAGROŻEŃ WYSTĘPUJĄCYCH PODCZAS REALIZACJI ROBÓT BUDOWLANYCH

Kierownik budowy pełni funkcję koordynatora sprawującego nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy wszystkich pracowników zatrudnionych na budowie.

Wyznaczenie koordynatora nie zwalnia poszczególnych pracodawców z obowiązku zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy zatrudnianych przez nich pracowników.

Nadzór techniczny podwykonawców obowiązany jest w szczególności:

- przestrzegać wymagań B.H.P. na placu budowy i postanowień planu, - organizować stanowiska pracy zgodnie z przepisami i zasadami B.H.P., - zapewnić pracownikom środki ochrony indywidualnej, - organizować, przygotowywać i prowadzić pracę w sposób eliminujący możliwość zaistnienia wypadku przy pracy czy też choroby zawodowej, - dopuszczać do pracy osoby posiadających ważne badania lek oraz szkolenie B.H.P., - rozpocząć pracę po uzgodnieniu z kierownikiem budowy, bezpiecznych warunków pracy i właściwej technologii prowadzonych robót, - wykonać wszystkie polecenia koordynatora bhp - prowadzić dziennik budowy i rejestr szkoleń bhp.

6. WSKAZANIE SPOSOBU PROWADZENIA INSTRUKTAŻU PRACOWNIKÓW PRZED PRZYSTĄPIENIEM DO REALIZACJI ROBÓT SZCZEGÓLNIE NIEBEZPIECZNYCH

Każdy pracownik winien być zapoznany z planem bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, jak również posiadać aktualne badania lekarskie o zdolności do pracy, jak również posiadać przeszkolenie okresowe i stanowiskowe w zakresie BHP. Każdy pracownik powinien posiadać wyposażenie w środki ochrony indywidualnej tj.: kask ochronny, odzież, obuwie robocze, rękawice ochronne.

Instruktaż pracowników należy przeprowadzić z uwzględnieniem następujących punktów:

- ochrona osobista,- narzędzia i sprzęt roboczy,- znaki ostrzegawcze i informacyjne,
- poruszanie się po terenie budowy,- ochrona środowiska,- roboty ziemne,
- rusztowania,- prace na wysokości,- roboty elewacyjne,- ochrona przeciwpożarowa
- ład i porządek,- spożywanie używek,- naruszanie przepisów bezpiecz. pożarowego.

7. WSKAZANIE ŚRODKÓW TECHNICZNYCH I ORGANIZACYJNYCH, ZAPOBIEGAJĄCYCH NIEBEZPIECZEŃSTWOM WYNIKAJĄCYM Z WYKONYWANIA ROBÓT BUDOWLANYCH W STREFACH SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA ZDROWIA LUB W ICH SĄSIEDZTWIE, W TYM ZAPEWNIAJĄCYCH SZYBKĄ EWAKUACJĘ NA WYPADEK POŻARU, AWARII I INNYCH ZAGROŻEŃ

Wszystkie roboty budowlano – montażowe oraz odbiór wykonać zgodnie z warunkami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlanych wydanych przez Ministerstwo Infrastruktury a opracowanych przez I.T.B.

Wykonanie planu bezpieczeństwa jest obowiązkiem kierownika budowy.

Niniejsze opracowanie zawiera informacje do sporządzenia planu. Celem planu bezpieczeństwa jest zapewnienie bezpiecznych warunków pracy chroniących ludzi, środowisko, majątek przed zdarzeniem wypadkowym, urazem, awarią, uszkodzeniem czy chorobą, która może nastąpić podczas realizacji budowy. Działania kierownictwa budowy stwarzają system, który zapewnia, że zdrowie, bezpieczeństwo i środowisko oraz sprawy socjalne każdego pracownika będą zabezpieczone w taki sposób, aby uniknąć chorób zawodowych, obrażeń oraz wypadków

7.1 ZAGOSPODAROWANIE TERENU BUDOWY

- Zagospodarowanie terenu budowy wykonuje się przed rozpoczęciem robót budowlanych, co najmniej w zakresie:
 - ≡ ogrodzenia terenu i wyznaczenia stref niebezpiecznych,
 - ≡ wykonania dróg, wyjść i przejść dla pieszych,
 - ≡ doprowadzenia energii elektrycznej oraz wody, zwanych dalej "mediami", oraz odprowadzania lub utylizacji ścieków,
 - ≡ urządzenia pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i socjalnych,
 - ≡ zapewnienia oświetlenia naturalnego i sztucznego
 - ≡ urządzenia składowisk materiałów i wyrobów.
- Teren budowy lub robót należy ogrodzić albo w inny sposób uniemożliwić wejście osobom nieupoważnionym.
- Ogrodzenie terenu budowy wykonuje się w taki sposób, aby nie stwarzało zagrożenia dla ludzi. Wysokość ogrodzenia powinna wynosić co najmniej 1,5 metra.
- Dla pojazdów używanych w trakcie wykonywania robót budowlanych wyznacza się miejsca postojowe na terenie budowy.
- Szerokość drogi przeznaczonej dla ruchu pieszego jednokierunkowego powinna wynosić co najmniej 0,75 metra, a dwukierunkowego - 1,2 metra.
- Drogi komunikacyjne dla taczek nie mogą być nachylone więcej niż 10%.
- Przejścia i strefy niebezpieczne oświetla się i oznakowuje znakami ostrzegawczymi lub znakami zakazu.
- Przejścia, przejazdy i stanowiska pracy w strefie niebezpiecznej zabezpiecza się daszkami ochronnymi.
- Strefę niebezpieczną, w której istnieje zagrożenie spadania z wysokości przedmiotów, ogradza się balustradami.
- Na terenie budowy wyznacza się, utwardza i odwadnia miejsca do składowania materiałów i wyrobów.
- Substancje i preparaty niebezpieczne przechowuje się i przemieszcza na terenie budowy w opakowaniach producenta.
- Składowiska materiałów, wyrobów i urządzeń technicznych wykonuje się w sposób wykluczający możliwość wywrócenia, zsunienia, rozsunięcia się lub spadnięcia składowanych wyrobów i urządzeń.

- Materiały składa się w miejscu wyrównanym do poziomu.
- Materiały drobnicowe układa się w stosy o wysokości nie większej niż 2 metry, dostosowane do rodzaju i wytrzymałości tych materiałów.
- Stosy materiałów workowanych układa się w warstwach krzyżowo do wysokości nieprzekraczającej 10 warstw.
- Przy składowaniu materiałów odległość stosów nie powinna być mniejsza niż:
 - ≤ 0,75 metra - od ogrodzenia lub zabudowań,
 - ≤ 5,00 metrów - od stałego stanowiska pracy,
- Opieranie składowanych materiałów lub wyrobów o płoty, słupy napowietrznych linii elektroenergetycznych, konstrukcje wsporcze sieci trakcyjnej lub ściany obiektu budowlanego, jest zabronione.
- Wchodzenie i schodzenie ze stosu utworzonego ze składowanych materiałów lub wyrobów jest dopuszczalne wyłącznie przy użyciu drabiny lub schodni.
- Podczas mechanicznego załadunku lub rozładunku materiałów lub wyrobów, przemieszczanie ich nad ludźmi lub kabiną, w której znajduje się kierowca, jest zabronione. Na czas wykonywania tych czynności kierowca jest obowiązany opuścić kabinę.

7.2 INSTALACJE I URZĄDZENIA ELEKTROENERGETYCZNE

- Instalację rozdziału energii elektrycznej na terenie budowy powinny być zaprojektowane i wykonane oraz utrzymywane i użytkowane w taki sposób, aby nie stanowiły zagrożenia pożarowego lub wybuchowego, a także chroniły w dostatecznym stopniu pracowników przed porażeniem prądem elektrycznym.
- Projekt, konstrukcję i wybór materiałów oraz urządzeń ochronnych w instalacji należy dostosować do typu, rodzaju i mocy rozdzielanej energii, warunków zewnętrznych oraz do poziomu kwalifikacji osób mających dostęp do instalacji.
- Roboty związane z podłączaniem, sprawdzaniem, konserwacją i naprawą instalacji i urządzeń elektrycznych mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia.
- Nie jest dopuszczalne sytuowanie stanowisk pracy, składowisk wyrobów i materiałów lub maszyn i urządzeń budowlanych bezpośrednio pod napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi lub w odległości liczonej w poziomie od skrajnych przewodów, mniejszej niż:
 - 3 metry - dla linii o napięciu znamionowym nieprzekraczającym 1 kV,
 - 5 metrów - dla linii o napięciu znamionowym powyżej 1 kV, lecz nieprzekraczającym 15 kV.
- Żurawie samojezdne, koparki i inne urządzenia ruchome, które mogą zbliżyć się na niebezpieczną odległość do napowietrznych lub kablowych linii elektroenergetycznych, powinny być wyposażone w sygnalizatory napięcia.
- Rozdzielnice budowlane prądu elektrycznego znajdujące się na terenie budowy zabezpiecza się przed dostępem nieupoważnionych osób.
- Rozdzielnice powinny być usytuowane w odległości nie większej niż 50 metrów od odbiorników energii.
- Połączenia przewodów elektrycznych z urządzeniami mechanicznymi wykonuje się w sposób zapewniający bezpieczeństwo pracy osób obsługujących takie urządzenia.
- Przewody zabezpiecza się przed uszkodzeniami mechanicznymi.
- Okresowa kontrola stanu stacjonarnych urządzeń elektrycznych pod względem bezpieczeństwa odbywa się co najmniej jeden raz w miesiącu, natomiast kontrola stanu i oporności izolacji tych urządzeń, co najmniej dwa razy w roku, a ponadto:

- przed uruchomieniem urządzenia po dokonaniu zmian i napraw części elektrycznych i mechanicznych,
- przed uruchomieniem urządzenia, jeżeli urządzenie było nieczynne przez ponad miesiąc,
- przed uruchomieniem urządzenia po jego przemieszczeniu.
- W przypadku zastosowania urządzeń ochronnych różnicowoprądowych w instalacji należy sprawdzić ich działanie każdorazowo przed przystąpieniem do pracy.
- Kopie zapisu pomiarów skuteczności zabezpieczenia przed porażeniem prądem elektrycznym powinny znajdować się u kierownika budowy.
- Dokonywanie naprawy i przeglądy urządzeń elektrycznych powinny być odnotowane w książce konserwacji urządzeń.
- Miejsca wykonania robót, drogi na terenie budowy, dojścia i dojazdy w czasie wykonywania robót powinny być dostatecznie oświetlone.
- Punkty świetlne rozmieszcza się w sposób zapewniający odczytanie tablic i znaków ostrzegawczych oraz znaków sygnalizacji ruchu na terenie budowy.

7.3 MASZyny I INNE URZĄDZENIA TECHNICZNE

- Maszyny i inne urządzenia techniczne oraz narzędzia zmechanizowane powinny być montowane, eksploatowane i obsługiwane zgodnie z instrukcją producenta oraz spełniać wymagania określone w przepisach dotyczących systemu oceny zgodności.
- Maszyny i inne urządzenia techniczne, podlegające dozorowi technicznemu, mogą być używane na terenie budowy tylko wówczas, jeżeli wystawiono dokumenty uprawniające do ich eksploatacji.
- Dokumenty te powinny być dostępne dla organów kontroli w miejscu eksploatacji maszyn i urządzeń.
- Wykonawca, użytkujący maszyny i inne urządzenia techniczne, niepodlegające dozorowi technicznemu, udostępnia organom kontroli dokumentację techniczno -ruchową lub instrukcję obsługi tych maszyn lub urządzeń.
- Wykonawca zapoznaje pracowników z dokumentacją, przed dopuszczeniem ich do wykonywania robót.
- Maszyny i inne urządzenia techniczne eksploatuje się, konserwuje i naprawia zgodnie z instrukcją producenta, w sposób zapewniający ich sprawne funkcjonowanie.
- Maszyny i inne urządzenia techniczne powinny być:
 - utrzymywane w stanie zapewniającym ich sprawność,
 - stosowane wyłącznie do prac, do jakich zostały przeznaczone,
 - obsługiwane przez przeszkolone osoby.
- Maszyny i inne urządzenia techniczne pracujące pod ciśnieniem powinny być sprawdzane i poddawane regularnym kontrolom, zgodnie z przepisami odrębnymi.
- Przeciążanie maszyn i innych urządzeń technicznych ponad dopuszczalne obciążenie robocze jest zabronione, z wyjątkiem przeciążeń dokonanych w czasie badań i prób.
- Operatorzy lub maszyniści żurawi, maszyn budowlanych, kierowcy wózków i innych maszyn o napędzie silnikowym powinni posiadać wymagane kwalifikacje.
- W przypadku stwierdzenia w czasie pracy uszkodzenia maszyny lub innego urządzenia technicznego należy je niezwłocznie unieruchomić i odłączyć dopływ energii.
- Na stanowiskach pracy przy stacjonarnych maszynach i innych urządzeniach technicznych powinny być dostępne instrukcje bezpiecznej obsługi i konserwacji, z którymi zapoznaje się osoby upoważnione do pracy na tych stanowiskach.

- Odtłuszczenie lub oczyszczanie powierzchni oraz części maszyn lub innych urządzeń technicznych wykonuje się środkami do tego przeznaczonymi.
- Dokonywanie napraw i czynności konserwacyjnych sprzętu zmechanizowanego będącego w ruchu jest zabronione.
- Przewody pracujące pod ciśnieniem sprężonego powietrza powinny mieć wytrzymałość dostosowaną do ciśnienia roboczego, z uwzględnieniem współczynnika bezpieczeństwa tych przewodów.
- Używanie uszkodzonych przewodów lub przewodów o nieznanej wytrzymałości jest zabronione.
- Haki do przemieszczania ładunków powinny spełniać wymagania określone w przepisach dotyczących systemu oceny zgodności i mieć wyraźnie zaznaczoną nośność maksymalną.
- Jeżeli przy przemieszczaniu ładunków zachodzi możliwość wysunięcia się zawiesia z gardzieli haka, należy stosować haki wyposażone w urządzenia zamykające gardziel.
- Ocena stopnia zużycia haków i ustalenie ich przydatności do dalszej pracy powinny być przeprowadzane przed rozpoczęciem każdej zmiany roboczej przez osobę posiadającą odpowiednie kwalifikacje.
- Zawiesia budowlane powinny spełniać wymagania określone w przepisach dotyczących systemu oceny zgodności.
- Dopuszczalne obciążenie robocze zawiesi dwu- i wielocięgnowych powinno być uzależnione od wielkości kąta wierzchołkowego, mierzonego po przekątnej między cięgnami, i wynosić:
 - przy kącie 0,783 rad (45°) – 90%,
 - przy kącie 1,566 rad (90°) – 70%,
 - przy kącie 2,092 rad (120°) – 50%,
 dopuszczalnego obciążenia zawiesia w układzie pionowym.
- Kąt rozwarcia cięgien zawiesia nie może być większy niż 2,092 rad (120°).
- Przy użyciu zawiesia wielocięgnowego w celu określenia dopuszczalnego obciążenia roboczego należy przyjmować stan pracy dwóch cięgien.
- Przy użyciu dwóch zawiesi, o obwodzie zamkniętym, ich łączne obciążenie nie powinno być większe niż wielkość obciążenia roboczego przewidzianego dla jednego zawiesia.
- Na zawiesiu należy umieścić napis określający jego dopuszczalne obciążenie robocze oraz termin ostatniego i następnego badania.
- Wykonywanie węzłów na linach i łańcuchach i łączenie lin stalowych na długości jest zabronione.
- Podniesienie i opuszczenie kosza betoniarki powinno być poprzedzone sygnałem umownym, w szczególności dźwiękowym.
- Wchodzenie pod podniesiony kosz betoniarki jest zabronione.
- Używanie narzędzi uszkodzonych jest zabronione.
- Wszelkie samowolne przeróbki narzędzi są zabronione.
- Obsługa pistoletu do wstrzeliwania kołków może być powierzona wyłącznie osobie posiadającej wymagane uprawnienia.
- Stosowanie koksowników do przesuszania pomieszczeń zamkniętych jest zabronione.
- Przebywanie osób w pomieszczeniach osuszanych urządzeniami grzewczymi, wydzielającymi szkodliwe dla zdrowia spaliny w stopniu przekraczającym dopuszczalne ich stężenie jest zabronione.
- Do pomieszczeń mogą mieć dostęp wyłącznie osoby obsługujące urządzenia grzewcze, mające nad nimi nadzór. Mogą one przebywać w tych pomieszczeniach wyłącznie przez okres niezbędny do zabezpieczenia eksploatacji i dozoru tych urządzeń.

7.4 ROBOTY ZIEMNE

- Roboty ziemne powinny być prowadzone na podstawie projektu, określającego położenie instalacji i urządzeń podziemnych, mogących znaleźć się w zasięgu prowadzonych robót.
- Wykonywanie robót ziemnych w bezpośrednim sąsiedztwie sieci, takich jak: elektroenergetyczne, gazowe, telekomunikacyjne, ciepłownicze, wodociągowe i kanalizacyjne powinno być poprzedzone określeniem przez kierownika budowy bezpiecznej odległości, w jakiej mogą być one wykonywane od istniejącej sieci, i sposobu wykonywania tych robót.
- Bezpieczną odległość wykonywania robót ustala kierownik budowy w porozumieniu z właściwą jednostką, w której zarządzie lub użytkowaniu znajdują się te instalacje. Miejsca tych robót należy oznakować napisami ostrzegawczymi i ogrodzić.
- Prowadzenie robót ziemnych w pobliżu instalacji podziemnych, a także głębienie wykopów poszukiwawczych powinno odbywać się ręcznie.
- W przypadku natrafienia na urządzenia podziemne niezainwentaryzowane, należy wstrzymać roboty do wyjaśnienia sprawy,
- W czasie wykonywania robót ziemnych miejsca niebezpieczne należy ogrodzić i umieścić napisy ostrzegawcze.
- W czasie wykonywania wykopów w miejscach dostępnych dla osób niezatrudnionych przy tych robotach należy wokół wykopów pozostawionych na czas zmroku i w nocy ustawić balustrady zaopatrzone w światło ostrzegawcze koloru czerwonego.
- Poręcze balustrad powinny znajdować się na wysokości 1,1 metra nad terenem i w odległości nie mniejszej niż 1 metr od krawędzi wykopu.
- Niezależnie od ustawienia balustrad w przypadkach uzasadnionych względami bezpieczeństwa wykop należy szczelnie przykryć, w sposób uniemożliwiający wpadnięcie do wykopu.
- W przypadku przykrycia wykopu, zamiast balustrad teren robót można oznaczyć za pomocą balustrad z lin lub taśm z tworzyw sztucznych, umieszczonych wzdłuż wykopu na wysokości 1,1 metra i w odległości 1 metra od krawędzi wykopu.
- Wykopy o ścianach pionowych nieumocnionych, bez rozparcia lub podparcia, mogą być wykonywane tylko do głębokości 1 metr w gruntach zwartych, w przypadku gdy teren przy wykopie nie jest obciążony w pasie o szerokości równej głębokości wykopu.
- Skarpy wykopów o głębokości przekraczającej 1 metr o ścianach pionowych lub o nachyleniu większym niż 45° należy zabezpieczyć stosując deskowanie pełne metodą „słupów i odciągaczy” (*rysunek obok*),
- Zabezpieczenie ażurowe ścian wykopów można stosować tylko w gruntach zwartych. Stosowanie zabezpieczenia ażurowego ścian wykopów w okresie zimowym jest zabronione.
- Niedopuszczalne jest używanie elementów obudowy wykopu niezgodnie z przeznaczeniem.
- W czasie wykonywania wykopów ze skarpami o bezpiecznym nachyleniu, zgodnym z przepisami odrębnymi, należy:
 - w pasie terenu przylegającego do górnej krawędzi skarpy, na szerokości równej trzykrotnej głębokości wykopu, wykonać spadki umożliwiające łatwy odpływ wód opadowych w kierunku od wykopu,
 - likwidować naruszenie struktury gruntu skarpy, usuwając naruszony grunt, z zachowaniem bezpiecznego nachylenia w każdym punkcie skarpy,

- sprawdzać stan skarpy po deszczu, mrozie lub po dłuższej przerwie w pracy.
- Jeżeli wykop osiągnie głębokość większą niż 1 metr od poziomu terenu, należy wykonać zejście (wejście) do wykopu.
- Każdorazowe rozpoczęcie robót w wykopie wymaga sprawdzenia stanu jego obudowy lub skarp.
- Składowanie urobku, materiałów i wyrobów jest zabronione:
 - w odległości mniejszej niż 0,6 metra od krawędzi wykopu, jeżeli ściany wykopu są obudowane oraz jeżeli obciążenie urobku jest przewidziane w doborze obudowy,
 - w strefie klina naturalnego odłamu gruntu, jeżeli ściany wykopu nie są obudowane.
- Ruch środków transportowych obok wykopów powinien odbywać się poza granicą klina naturalnego odłamu gruntu.
- W czasie zasypywania obudowanych wykopów zabezpieczenie należy demontować od dna wykopu i stopniowo usuwać je, w miarę zasypywania wykopu.
- Zabezpieczenie można usuwać jednoetapowe z wykopów wykonanych:
 - w gruntach spoistych - na głębokości nie większej niż 0,5 metra,
 - w pozostałych gruntach - na głębokości nie większej niż 0,3 metra.
- W czasie wykonywania robót ziemnych nie powinno dopuszczać się do tworzenia się nawisów gruntu.
- Koparka w czasie pracy powinna być ustawiona w odległości od wykopu co najmniej 0,6 metra poza granicą klina naturalnego odłamu gruntu.
- Przy wykonywaniu robót ziemnych sprzętem zmechanizowanym należy wyznaczyć w terenie strefę niebezpieczną i odpowiednio ją oznakować.
- Przebywanie osób pomiędzy ścianą wykopu a koparką, nawet w czasie postoju, jest zabronione.
- Podgrzewanie, rozmrażanie lub zamrażanie gruntu powinno być prowadzone zgodnie z dokumentacją projektową oraz instrukcją bezpieczeństwa, opracowaną przez wykonawcę.
- Teren, na którym odbywa się podgrzewanie, rozmrażanie lub zamrażanie gruntu powinien być przez cały czas procesu ogrodzony i oznakowany tablicami ostrzegawczymi, oświetlony o zmroku i w porze nocnej oraz fachowo nadzorowany.

7.5 *ROBOTY MURARSKIE I TYNKARSKIE*

- Roboty murarskie i tynkarskie na wysokości powyżej 1 metr należy wykonywać z podestów rusztowań.
- Pomost rusztowania do robót murarskich powinien znajdować się poniżej wznoszonego muru, na poziomie co najmniej 0,5 metra od jego górnej krawędzi.
- Wykonywanie robót murarskich i tynkarskich z drabin przystawnych jest zabronione.
- Chodzenie po świeżo wykonanych murach, przesklepieniach, płytach, stropach, przykryciach otworów i niestabilnych deskowaniach oraz wychylanie się poza krawędzie konstrukcji bez dodatkowego zabezpieczenia i opieranie się o balustrady jest zabronione.
- Wykonywanie robót murarskich i tynkarskich w wykopach jest dozwolone wyłącznie po uprzednim zabezpieczeniu ścian wykopów.
- Jeżeli stanowisko pracy do wykonania ściany znajduje się pomiędzy skarpą wykopu a wznoszoną ścianą, szerokość stanowiska pracy powinna wynosić co najmniej 0,7 metra.

7.6 ROBOTY IZOLACYJNE

- Kotły do podgrzewania masy bitumicznej powinny być zaopatrzone w pokrywy i szczelnie zamknięte.
- Kotły i zbiorniki do podgrzewania i transportu ręcznego mas bitumicznych powinny być wypełnione nie więcej niż do 3/4 ich wysokości.
- Przewóz mas bitumicznych odbywa się w szczelnie zamkniętych zbiornikach.
- Podgrzewanie masy bitumicznej powinno odbywać się w kotłach do tego przystosowanych, zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach przeciwpożarowych.
- Podgrzewanie masy bitumicznej w beczkach i pojemnikach służących do jej przechowywania i transportu jest zabronione.

7.7 RUSZTOWANIA

- Rusztowania i ruchome podesty robocze powinny być wykonywane zgodnie z dokumentacją producenta albo projektem indywidualnym.
- Rusztowania systemowe powinny być montowane zgodnie z dokumentacją projektową z elementów poddanych przez producenta badaniom na zgodność z wymaganiami konstrukcyjnymi i materiałowymi, określonymi w kryteriach oceny wyrobów pod względem bezpieczeństwa.
- Użytkowanie rusztowania jest dopuszczalne po dokonaniu jego odbioru przez kierownika budowy lub uprawnioną osobę.
- Odbiór rusztowania potwierdza się wpisem w dzienniku budowy lub w protokole odbioru technicznego.
- Wpis w dzienniku budowy lub w protokole odbioru technicznego rusztowania określa w szczególności:
 - użytkownika rusztowania,
 - przeznaczenie rusztowania,
 - wykonawcę montażu rusztowania z podaniem imienia i nazwiska albo nazwy oraz numeru telefonu,
 - dopuszczalne obciążenia pomostów i konstrukcji rusztowania,
 - datę przekazania rusztowania do użytkowania,
 - oporność uziomu,
 - terminy kolejnych przeglądów rusztowania.
- Na rusztowaniu lub ruchomym podeście roboczym powinna być umieszczona tablica określająca:
 - wykonawcę montażu rusztowania lub ruchomego podestu roboczego z podaniem imienia i nazwiska albo nazwy oraz numeru telefonu,
 - dopuszczalne obciążenia pomostów i konstrukcji rusztowania lub ruchomego podestu roboczego.
- Rusztowania i ruchome podesty robocze powinny być wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem.
- Rusztowania i ruchome podesty robocze powinny:
 - posiadać pomost o powierzchni roboczej wystarczającej dla osób wykonujących roboty oraz do składowania narzędzi i niezbędnej ilości materiałów,
 - posiadać stabilną konstrukcję dostosowaną do przeniesienia obciążeń,
 - zapewniać bezpieczną komunikację i swobodny dostęp do stanowisk pracy,
 - zapewniać możliwość wykonywania robót w pozycji niepowodującej nadmiernego wysiłku,
 - posiadać poręcz ochronną,
 - posiadać piony komunikacyjne.

- Odległość najbardziej oddalonego stanowiska pracy od pionu komunikacyjnego rusztowania nie powinna być większa niż 20 metrów, a między pionami nie większa niż 40 metrów.
- Rusztowania należy ustawiać na podłożu ustabilizowanym i wyprofilowanym, ze spadkiem umożliwiającym odpływ wód opadowych.
- Liczbę i rozmieszczenie zakotwień rusztowania oraz wielkość siły kotwiącej należy określić w projekcie rusztowania lub dokumentacji producenta.
- Składowa pozioma jednego zamocowania rusztowania nie powinna być mniejsza niż 2,5 kN.
- Konstrukcja rusztowania nie powinna wystawać poza najwyższą położoną linię kotew więcej niż 3 metry, a pomost roboczy umieszcza się nie wyżej niż 1,5 metra ponad tą linią.
- W przypadku odsunięcia rusztowania od ściany ponad 0,2 m należy stosować balustrady, od strony tej ściany.
- Udźwig urządzenia do transportu materiałów na wysięgnikach mocowanych do konstrukcji rusztowania nie może przekraczać 1,5 kN.
- Rusztowanie z elementów metalowych powinno być uziemione i posiadać instalację piorunochronną.
- Stosowanie siatek ochronnych nie zwalnia z obowiązku stosowania balustrad.
- Osoby dokonujące montażu i demontażu rusztowań są obowiązane do stosowania urządzeń zabezpieczających przed upadkiem z wysokości.
- Przed montażem lub demontażem rusztowań należy wyznaczyć i ogrodzić strefę niebezpieczną.
- Równoczesne wykonywanie robót na różnych poziomach rusztowania jest dopuszczalne, pod warunkiem zachowania wymaganych odstępów między stanowiskami pracy.
- Montaż, eksploatacja i demontaż rusztowań i ruchomych podestów roboczych są zabronione:
 - jeżeli o zmroku nie zapewniono oświetlenia pozwalającego na dobrą widoczność,
 - w czasie gęstej mgły, opadów deszczu, śniegu oraz gołoledzi,
 - w czasie burzy lub wiatru, o prędkości przekraczającej 10 m/s.
- Pozostawianie materiałów i wyrobów na pomostach rusztowań i ruchomych podestów roboczych po zakończeniu pracy jest zabronione.
- Zrzucanie elementów demontowanych rusztowań i ruchomych podestów roboczych jest zabronione.
- Wykonywanie gwałtownych ruchów, przechylanie się przez poręcze, gromadzenie wyrobów, materiałów i narzędzi po jednej stronie ruchomego podestu roboczego oraz opieranie się o ścianę obiektu budowlanego przez osoby znajdujące się na podeście jest zabronione.
- Rusztowania i ruchome podesty robocze powinny być każdorazowo sprawdzane, przez kierownika budowy lub uprawnioną osobę, po silnym wietrze, opadach atmosferycznych oraz działaniu innych czynników, stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa wykonania prac, i przerwach roboczych dłuższych niż 10 dni oraz okresowo, nie rzadziej niż raz w miesiącu.
- Zakres czynności objętych sprawdzeniem, określa instrukcja producenta lub projekt indywidualny.

7.8 *ROBOTY NA WYSOKOŚCI*

- Osoby przebywające na stanowiskach pracy, znajdujące się na wysokości co najmniej 1 metra od poziomu podłogi lub ziemi, powinny być zabezpieczone przed upadkiem z wysokości.
- Otwory w stropach, na których prowadzone są roboty lub do których możliwy jest dostęp ludzi, należy zabezpieczyć przed możliwością wypadnięcia lub ogrodzić balustradą.

- Pomosty robocze, wykonane z desek lub bali, powinny być dostosowane do zaprojektowanego obciążenia, szczelne i zabezpieczone przed zmianą położenia.
- Otwory w ścianach zewnętrznych obiektu budowlanego, stropach lub inne, których dolna krawędź znajduje się poniżej 1,1 metra od poziomu stropu lub pomostu, powinny być zabezpieczone balustradą.

Kierownik budowy zobowiązany jest, w oparciu o powyższą informację, sporządzić lub zlecić sporządzenie planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w przypadku gdy jest to wymagane

8. PODSTAWA PRAWNA

- warunki techniczne wykonania i odbioru robót budowlano – montażowych
- rozporządzenie M.P.-.IP.S z dnia 26 wrzesień 1997 roku w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy
- obowiązujące przepisy i normy budowlane

Opracowanie:
mgr inż. arch. Grzegorz Porębski